



Vlaams
Parlement

stuk **2389** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 28 januari 2014 (2013-2014)

Voorstel van resolutie

van de dames Irina De Knop, Kathleen Helsen, Kathleen Deckx,
Vera Celis en Elisabeth Meuleman en de heer Boudewijn Bouckaert

betreffende het opstarten van een multidisciplinair
wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken,
gevolgen en mogelijke oplossingen
inzake pesten bij jongeren

TOELICHTING

De berichten over zelfdodingen bij jongeren als gevolg van pesten grijpen iedereen naar de keel. Neemt het aantal pesterijen toe of is het fenomeen meer zichtbaar geworden? Is er een grotere meldingsbewustheid? Daarover bestaat momenteel geen uitsluitsel.

Pesten is van alle tijden, maar door de crisis, de drang om te presteren, het gebrek aan werkzekerheid, pessimisme, ‘mee zijn met’ en andere (nieuwe) fenomenen zoals sociale media wordt de druk op het individu alsmaar groter. Onze maatschappij verandert continu. De mens zoekt – al dan niet rechtstreeks gestuurd – steeds meer zijn limieten op. Aangewakkerd door zijn of haar leefomgeving, botst hij of zij blijkbaar vaker op de grenzen van wat mag en kan.

De zoektocht naar de eigen identiteit is sowieso al bijzonder complex. Daarenboven groeien jongeren nu op in een reële en virtuele leefwereld met meervoudige identiteiten. Sociale media zoals Facebook maken dat gedachten, wanneer ze amper gevormd zijn, op het internet worden gedeeld. Hoe om te gaan met ‘identiteiten’, wordt een gigantische, zo niet dé uitdaging voor de toekomstige generatie jongeren en is dat, de facto, thans ook voor de huidige beleidsverantwoordelijken. Gedragsregels worden door de veranderende samenleving stelselmatig geherdefinieerd. Voor volwassenen is het al niet gemakkelijk om die altijd te vatten, laat staan voor jongeren.

Een getuigenis van een tiener in het filmpje ‘Pesten – Wat brengt dat eigenlijk op?’ via het videokanaal YouTube schetst de situatie treffend¹.

“Als iemand ooit maar tegen mij gezegd zou hebben dat het allemaal voorbij zou gaan en dat ik mijn leven niet mocht laten kapot maken. Dan had ik het allemaal draagbaarder gevonden. Daarom wil ik dit nu zelf tegen de slachtoffers van pesten zeggen.”

In Nederland nodigde de kinderombudsman verschillende experts uit het onderwijsveld, maar ook ouders, scholieren, leerkrachten, vertegenwoordigers van het Nederlands Jeugd-instituut, vakbonden en deskundigen op het gebied van pesten uit om samen met de staatsecretaris van Onderwijs de problematiek van pesten in de scholen te bespreken. De bijeenkomst die door de ombudsman als zeer inspirerend werd ervaren, toonde nogmaals aan hoe complex en veelzijdig het probleem van pesten is.

Om een dergelijk beleid te optimaliseren, zijn voldoende bruikbare en wetenschappelijk onderbouwde data over het fenomeen pesten bij kinderen en jongeren nodig. Specialisten zijn het erover eens: op dit ogenblik is er nog te weinig multidisciplinair wetenschappelijk studiewerk omtrent het fenomeen. Noch wat oorzaken betreft, noch wat gevolgen en oplossingen betreft, beschikken we vandaag over de nodige wetenschappelijke onderbouwing.

Iedereen heeft wel een indicatie over de mogelijke invloed van omgevingsfactoren zoals gezinssituatie, de mogelijkheid om open en vrij te kunnen praten met ouders en/of schoolverantwoordelijken, individuele mentale gezondheid enzovoort. Maar een multidisciplinair wetenschappelijk referentiewerk bestaat nog niet.

¹ <http://www.youtube.com/watch?v=bVr3mEI1yQE>.

Om die reden willen de indieners van dit voorstel van resolutie de Vlaamse Regering vragen om een dergelijk wetenschappelijk onderzoek naar oorzaken, gevolgen en oplossingen inzake pesten te starten.

Irina DE KNOP

Kathleen HELSEN

Kathleen DECKX

Vera CELIS

Elisabeth MEULEMAN

Boudewijn BOUCKAERT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- vaststellende dat:
 - 1° pesten op school, via het internet enzovoort zich meer en meer manifesteert;
 - 2° pesten in bepaalde gevallen leidt tot zeer dramatische situaties, met trieste voorbeelden van zelfdoding als het meest extreme gevolg;
 - 3° het voeren van een structureel beleid gebaat is bij een multidisciplinair zicht op de problematiek;
 - 4° er op dit ogenblik in Vlaanderen nog weinig multidisciplinair onderzoek naar pesten in het algemeen en naar pesten op school in het bijzonder gedaan wordt;
- gelet op de hoorzitting, georganiseerd in de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen van het Vlaams Parlement op 31 oktober 2013, en het verslag zoals opgenomen in *Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1898/3;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° een multidisciplinair wetenschappelijk onderzoek uit te schrijven waarbij de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen inzake pesten bij kinderen en jongeren diepgaand in kaart worden gebracht;
 - 2° daarbij de nadruk te leggen op evidencebased onderzoek ter ondersteuning van oplossingsstrategieën voor pesten;
 - 3° elke school aan te zetten tot het voeren van een beleid waar kinderen en jongeren met elkaar leren omgaan en waarbij pesten doelgericht wordt aangepakt. De bevindingen van het onderzoek moeten dan praktisch vertaald worden.

Irina DE KNOP

Kathleen HELSEN

Kathleen DECKX

Vera CELIS

Elisabeth MEULEMAN

Boudewijn BOUCKAERT